

Lekarz radzi: problemy z widzeniem u dzieci - rozpoznanie

Data publikacji: 27.03.2019 15:00

Kiedy mówimy "dobrze widzę" to mamy na myśli fakt, że widzimy ostro, wyraźnie, nie odczuwając przy tym żadnego dyskomfortu. Jest to dla nas tak naturalne i niezwracające uwagi, jak oddech. Kiedy u starszego dziecka lub u dorosłego pojawia się wada wzroku, zaczynamy oczy mrużyć, mogą nas piec, patrzenie wiąże się dla nas z trudnością, a także bezradnością. Znamy jednak rozwiązanie - najczęściej jest to wizyta u okulisty, a na nos wkładamy okulary, które stają się skutecznym rozwiązaniem. Kiedy jednak jesteśmy malutkim dzieckiem, które nie wie, że może widzieć lepiej, czasem wcale nie przyjdzie nam do głowy się poskarżyć, bo nie wiemy, że coś nam dolega. Nie podejmujemy wysiłku, by widzieć lepiej, bo nie wiemy, że lepiej można i w związku z tym mogą nie pojawić się ani ból głowy, ani pieczenie oczu, które zaalarmowałyby rodziców... ale za po cichu rozwija się niedowidzenie. Choroba, którą skutecznie można leczyć tylko do 8, 10 roku życia. Na wadę wzroku w każdym wieku pomogą okulary, rozpoznane po 10 roku niedowidzenie zostaje z nami na całe życie.

fot. pixabay.com

Potocznie mówiąc, widzenie jest zdolnością odbierania bodźców wzrokowych przez narząd wzroku. Jak do niego dochodzi? - **Skomplikowany proces przetwarzania impulsów świetlnych w sygnał elektryczny, przesyłanie go i odbieranie, a więc i uświadomienie na poziomie mózgu. Pierwsza część tego procesu zachodzi w narządzie wzroku i zależy od jego struktur optycznych oraz stanu siatkówki i nerwu wzrokowego** - wyjaśnia dr n. med. Agata Plech, Ordynator Oddziału Okulistycznego Szpitala Śląskiego w Cieszynie Mówiąc o prawidłowym widzeniu najczęściej mamy na myśli pełną, stuprocentową ostrość wzroku, która zależy od sprawności każdego wyżej wymienionego elementu.

Widzenie jest procesem, którego się stopniowo uczymy w pierwszych latach życia. Dlatego w pierwszych dniach, tygodniach po urodzeniu ostrość wzroku dziecka jest słaba, obraz odbierany - odwrócony i nie widać dokładnie kolorów i szczegółów. Funkcje wzrokowe stopniowo rozwijają się, precyzują, widzimy coraz wyraźniej i przestrzennie. Proces ten trwa do ok. 8-10 roku życia - **Jeśli w okresie wczesnego dzieciństwa nie sprawdzimy, czy dziecko nie wymaga korekcji wady wzroku, leczenia zezą czy oczopląsu, a więc nie zapewnimy warunków służących widzeniu, to nie wykształci się ono w pełni i zostanie upośledzone** - tłumaczy dr n. med. Agata Plech - **Do 8-10 roku życia jesteśmy w stanie wycwiczyć osłabione widzenie.**

Właśnie w związku z rozwojem widzenia u dzieci, warto jest zdecydować się na badania, jeszcze w okresie przedszkolnym. Dzięki temu będzie istniała szansa na zdiagnozowanie problemu i rozpoczęcie skutecznego leczenia.

Jakie jednak objawy u dziecka powinny nas zaniepokoić? Co powinno sprawić, że niezwłocznie udamy się do specjalisty? Oto 8 sygnałów, które powinny zaalarmować rodziców:

1. Dziecko przygląda się przedmiotom z bliskiej odległości.

Podchodzi bliżej do telewizora niż pozostali domownicy, trzyma głowę nisko nad kolorówką lub każdy oglądany przedmiot podnosi blisko do oczu. Objawy takie mogą być sygnałem wady wzroku.

2. Dziecko mruży oczy lub jedno oko przy patrzeniu w dal.

Takie zachowanie może sugerować nieskorygowaną krótkowzroczność, astygmatyzm lub niedowidzenie. Może być również objawem choroby oczu np. zaćmy.

3. Dziecko nie pozwala sobie zasłonić jednego z oczu.

Aby zaobserwować ten objaw, należy naprzemiennie zasłaniać oczy. Jeżeli dziecko protestuje i nie pozwala zasłonić sobie jednego oka, może to sugerować, że okiem odsłoniętym widzi słabo lub nie widzi wcale.

4. Patrząc dziecku w oczy, widzimy w jednej ze źrenic biały odblask.

Czasem odblask taki jest zauważalny dopiero na zdjęciu. Objaw ten może sugerować poważne choroby oczu i wymaga konsultacji ze specjalistą i dalszych badań.

5. Dziecko zezuje, "ucieka mu oko".

Stale lub okresowo, na przykład przy zmęczeniu albo chorobie. Oczy mogą zezować zbieżnie lub rozbieżnie, jednak w każdym przypadku należy udać się do specjalisty.

6. Dziecko wciąż dotyka i pociera oczy.

Takie zachowania mogą być objawem zmęczenia, mogą również świadczyć o poważniejszych chorobach (alergii, jaskrze). W tej sytuacji konieczna jest konsultacja lekarska i odpowiednie leczenie.

7. Dziecko nawykowo skręca głowę.

Nie lubi, gdy odwraca mu się ją w przeciwną stronę. W tej sytuacji można podejrzewać problem związany z motoryką mięśniową oczu. Może być to wyrównawcze ustawienie głowy w przypadku zeza.

8. Dziecko ma problem z oceną odległości.

Można to zaobserwować np. podczas uprawiania sportu, gdy dziecko nie trafia w piłkę, nie potrafi złapać przedmiotów. Rodzice często traktują takie sytuacje, jako przejaw niezdarności dziecka. W praktyce jednak może być to oznaką problemów z widzeniem przestrzennym, również możliwym do skorygowania, jeżeli leczenie rozpocznie się w odpowiednim wieku.

Należy kontrolować wzrok u dzieci w każdym wieku! Począwszy od wcześniaków, dzieci w pierwszym roku życia, przesiewowo w 3 i 6 roku życia. Nigdy nie jest za wcześnie by sprawdzić stan oczu i widzenia.

Warto jednak pamiętać, że korekcja wad wzroku to nie wszystko i aby skutecznie leczyć niedowidzenie czy inne problemy ze wzrokiem należy je odpowiednio wcześnie wykryć i właściwie leczyć. 8-10 rok życia dziecka jest tą granicą.